

Załącznik Nr 1

do umowy z dnia 01 sierpnia 2019 r. określającej szczegółowe warunki organizacyjno-finansowe działalności Instytucji-Miejska Biblioteka Publiczna im. dr Tadeusza Rakowieckiego w Hajnówce

Program działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego w Hajnówce na lata 2019 -2022

Tempo zmian zachodzących w globalnym świecie powoduje, iż ludzie nieustannie muszą adaptować się do nowych warunków, co z kolei powoduje konieczność uczenia się przez całe życie. Kompetencje zdobyte w szkole czy na uczelni nie wystarczają już do tego, by odnosić sukcesy zawodowe czy być aktywnym obywatelem. Stałe ich doskonalenie, innowacyjność i kreatywność stają się podstawą rozwoju. Wiele wysiłku wymaga też nadążanie za zmianami, jakie wynikają z rozwoju technologii komunikacyjnych i informacyjnych a ich skutki społeczne trudno przewidzieć.

W tej sytuacji biblioteka powinna stale poszukiwać nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrzeby mieszkańców, aby jak najlepiej wywiązywać się z roli instytucji publicznej.

Powszechny dostęp do cyfrowych źródeł sprawił, że podstawowa rola bibliotek nie jest już wystarczająca.

Myślenie o przyszłości Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. T. Rakowieckiego w Hajnówce jest ważne dla rozwoju lokalnego społeczeństwa. Biblioteka bowiem jako instytucja zapewnia powszechny dostęp do wiedzy i kultury, odgrywa kluczową rolę w budowaniu kapitału kulturowego i intelektualnego – dwóch ważnych czynników służących dla trwania i rozwoju naszego społeczeństwa. Współczesne przemiany kulturowe i nowe technologie, przekształcają bibliotekę i jej otoczenie. Zmienia się rola książki. Książki elektroniczne konkurują z tradycyjną książką drukowaną. Zmieniają się też wzory czytelnictwa, a dystrybucja treści w Internecie zastępuje wypożyczanie zasobów bibliotecznych. Wciąż będzie rosła rola urządzeń mobilnych, a wraz z nimi wszechobecnego dostępu do Internetu. Wciąż będzie postępować cyfryzacja zbiorów, a wraz z nią będzie wzrastać ich dostępność, w obiegu formalnym lub nieformalnym, za pośrednictwem zarówno inicjatyw publicznych, jak i biznesowych.

Biblioteka powinna więc podlegać ciągłej modernizacji. Wynika to między innymi z wprowadzenia technologii cyfrowych i pogoni za wymaganiami użytkowników, zwłaszcza tych młodych. W pewnym sensie jest instytucją paradoksalną, musi być jednocześnie i tradycyjną i nowoczesną, wymagającą szybkich reform i czerpiącą siłę ze swojej niezmienności.

Program działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego powinien dotyczyć w głównej mierze następujących aspektów:

- 1.Podstawowe działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego w ogólnopolskiej sieci bibliotek.
- 2.Podstawowe działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako ośrodka informacji cyfrowej.
- 3.Podstawowe działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako lokalnego ośrodka regionalnego.
4. Podstawowe działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako ośrodka aktywizacji społecznej

Biblioteka musi kontynuować tradycyjne działania gromadzenia, udostępniania i upowszechniania książki, jako biblioteka ogólnopolskiej sieci bibliotek publicznych.

Równorzędnie musi być nowoczesnym ośrodkiem informacji, wyposażonym w sprzęt komputerowy umożliwiający dostęp do informacji i zbiorów cyfrowych i rozwijać działania na rzecz gromadzenia, udostępniania i upowszechniania informacji cyfrowej. Biblioteka musi zabiegać o swoją atrakcyjność i względem użytkowników i mieszkańców miasta.

Atrakcyjności bibliotece dodaje jej działalność regionalna. Biblioteka powinna skupić się na gromadzeniu, cyfryzacji, przechowywaniu, udostępnianiu i promocji zbiorów regionalnych: tradycyjnych i cyfrowych. Z wielkim zainteresowaniem i społeczną akceptacją spotykają się dotychczasowe formy działalności regionalnej. Działania te przysparzają bibliotece przyjaciół i sympatyków. Biblioteka jest już ważnym punktem na mapie miasta i już znaczącym ośrodkiem informacji regionalnej. Ten rodzaj działalności należy sukcesywnie rozwijać.

Dla ratowania spadku czytelnictwa, zainteresowania książką i biblioteką, wykorzystajmy fakt, że biblioteka jest przestrzenią publiczną. Jest organizatorem i miejscem ważnych spotkań, wydarzeń społecznych i kulturalnych. Aktywizujmy różne grupy wiekowe i różne grupy zainteresowań organizując im spotkania, wykłady i szkolenia tematyczne. W tym kierunku należy rozpocząć nowe, nieraz nawet niekonwencjonalne działania, biblioteka może być doskonałym miejscem spotkań towarzyskich, miejscem, w którym po prostu z przyjemnością się przebywa i w którym kwitnie nawet życie towarzyskie. Dla młodzieży może wręcz pełnić funkcję rozrywkową.

Należy rozwijać współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi. Partnerstwo publiczno prawne daje możliwości na realizację zadań w formie wspólnie realizowanych projektów.

Podstawowe zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego w ogólnopolskiej sieci bibliotek.

Biblioteka powinna nadal realizować swoje podstawowe funkcje jako biblioteka ogólnopolskiej sieci bibliotek publicznych. Pamiętajmy, że podstawową funkcją biblioteki jest gromadzenie, przechowywanie, opracowanie i udostępnianie zbiorów.

Biblioteka udostępnia księgozbiór w dwóch wypożyczalniach: dla dzieci i młodzieży i Wypożyczalni dla Dorosłych oraz czytelnich: dla dzieci i młodzieży i Czytelni dla Dorosłych. Zatem księgozbiór jest adresowany do różnych grup wiekowych: dzieci, młodzieży i czytelników dorosłych. Biblioteka posiada bogaty zbiór literatury naukowej i popularno naukowej ze wszystkich dziedzin wiedzy, oraz literaturę piękną współczesną i klasyczną. Zgromadzone są lektury szkolne z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół średnich. Dostępny jest także wybór literatury w językach obcych. Ciekawym zasobem jest księgozbiór regionalny, który powinien być wciąż uzupełniany o nowe i retrospektywne wydawnictwa

Należy wciąż zabiegać o jakość i aktualność księgozbioru, poprzez okresowe selekcje, wycofując książki nieaktualne, niepoczytne i zniszczone.

Zakupu księgozbioru dokonywać w oparciu o potrzeby czytelnicze wszystkich grup wiekowych. Szczególną troską otoczyć czytelników najmłodszych, których książka przyciąga swoją nowością, piękną szatą graficzną i kolorową okładką. Dbać o potrzeby stałych, wytrawnych czytelników, proponując im atrakcyjne nowości książkowe, bestsellery pojawiające się na rynku wydawniczym. Realizując zakupy książkowe zwracać specjalną uwagę na potrzeby uczniów i studentów. Księgozbiór biblioteki musi być atrakcyjny także dla studentów Zamiejscowego Wydziału Politechniki Białostockiej.

Celem zwiększenia atrakcyjności księgozbioru, należy zabiegać o dodatkowe możliwości zakupów książek z pozabudżetowych źródeł finansowania.

Czasopisma są udostępniane także w dwóch Czytelniach: dla Dzieci i dla Dorosłych.

Czytelnia czasopism ma zapewne swoich stałych czytelników, sympatyków słowa drukowanego i należy ich uszanować dbając o ofertę proponowanych im tytułów. Przydatne byłoby przeprowadzenie ankiety, która wskazałaby stan zadowolenia i oczekiwań czytelników. Należy wystąpić do wydawców czasopism regionalnych z prośbą o nieodpłatne ich przekazywanie bibliotece, co przyniesie pewne oszczędności, tym samym umożliwi prenumeratę innych, nowych tytułów.

Biblioteka tworzy i wciąż musi powiększać zasoby zbiorów cyfrowych, tzw. książek elektronicznych czy e-boków. Chcąc być nowoczesną, musi być coraz bardziej multimedialną. Należy zwiększyć zakup zbiorów elektronicznych. Na porządku dziennym już powinno być wypożyczanie innych treści niż książki: muzyki, filmów, komiksów, gier komputerowych.

Biblioteka jest instytucją, która promuje dzielenie się kulturą. Spotkania autorskie i promocje książek biblioteka standartowo organizuje już od wielu lat. Należy kontynuować dotychczasowe formy promocji książki i czytelnictwa zabiegając o atrakcyjność spotkań autorskich jak i promowanych książek zarówno dla dorosłych jak i młodszej generacji przyszłych czytelników. Równolegle u tych najmłodszych mieszkańców miasta należy rozwijać zainteresowania czytelnicze. Zatem szczególną uwagę trzeba otaczać przedszkolaków i uczniów szkoły podstawowej, poprzez organizację konkursów literackich, plastycznych i zabaw edukacyjnych przygotowanych na bazie wybranych lektur czy wybranych przez nich książek. Należy organizować cykliczne konkursy ze znajomości lektur szkolnych, konkursy plastyczne ulubionych bohaterów książkowych i lektur szkolnych. Nagradzać laureatów a efekty ich konkursów przekazywać do szkół, wręczając uroczyste dyplomy i nagrody podczas apeli szkolnych, czy też na zakończenie roku szkolnego.

Dzieci i młodzież trzeba skupić przy bibliotece, realizując różne próby zainteresowania książką, chociażby powołując „Klub Przyjaciela Książki”. W jego ramach można rozwijać zainteresowania czytelnicze u najmłodszych, organizując cykliczne akcje głośnego czytania.

Należy zabiegać aby rozwijać Dyskusyjny Klub Książki, zainteresować nim grupkę młodzieży szkolnej.

Biblioteka włączy się w rokroczne ogólnopolskie akcje Narodowe Czytanie i Cała Polska Czyta Dzieciom, zapraszając do współpracy także lokalne instytucje, organizacje pozarządowe i szkoły.

Podstawowe zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako ośrodka informacji cyfrowej.

Biblioteka zachowując swoją specyfikę i tożsamość, realizując swoje podstawowe funkcje. kontynuując tradycyjne działania uczestniczy we współczesnych przemianach wynikających ze zmian technologicznych. Wraz z rosnącą popularnością nowych rodzajów mediów, nowych nośników, a przede wszystkim treści cyfrowych bez nośników, kopiowanych i udostępnianych poprzez Sieć jako pliki, biblioteka już przestała być tylko „świątynią książki”.

Cyfryzacja biblioteki stała się faktem. Biblioteka musi być nowoczesnym ośrodkiem informacji, a komputerowa obsługa czytelnika rzeczą oczywistą. Umożliwiać dostęp do informacji i zbiorów cyfrowych.

Biblioteka powinna świadczyć usługi drukowania, skanowania dokumentów, wysyłania ich za pośrednictwem poczty elektronicznej na wskazany adres.

Zawsze będzie istniała grupa osób nie posiadających w domu komputerów i zawsze będzie istniała potrzeba edukowania i pomagania w korzystaniu z Sieci.

Jednym z wyzwań społeczeństwa jest wykluczenie cyfrowe niektórych grup społecznych, zazwyczaj z powodu braku dostępu do komputera i Internetu, ale przede wszystkim z braku kompetencji i motywacji. Pewne grupy, osoby starsze lub najmniej wykształcone, być może nigdy nie będą z nich korzystać. Szybki rozwój technologiczny oznacza, że w najbliższych latach pojawią się jeszcze bardziej rozwinięte technologie, trudne i niezrozumiałe dla osób, które już z dzisiejszymi technologicznymi nowinkami sobie nie radzą. Biblioteka powinna być głównym punktem realizacji publicznych programów walki z cyfrowym wykluczeniem.

Biblioteka posiada zbiór elektroniczny, który stanowią: encyklopedie, słowniki, poradniki z różnych dziedzin, filmy, muzyka itp. Nadążając za nowoczesnością i potrzebami użytkowników należy zadbać o różnorodność i atrakcyjność gromadzonych zbiorów cyfrowych, jednocześnie zwiększając ich ilość zakupu.

Podstawowe zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako lokalnego ośrodka edukacji regionalnej.

Ważnym zasobem biblioteki jest Kolekcja Regionalna. Gromadzi się literaturę piękną i sztukę hajnowian już w wersji cyfrowej. Do powstałej kolekcji regionalnej trafiło wiele unikatowych dokumentów i starych fotografii. Najciekawsze dokumenty historyczne powinno się udostępnić w formie cyfrowej na stronie internetowej. Biblioteka jest jedynym miejscem, w którym szeroko pojęte „Regionalia” są gromadzone i udostępniane. Tematyczne skompletowane zagadnienia dają możliwości publikacji wydawniczych. Należy je realizować, bowiem nasze miasto wciąż ma mało wydawnictw poświęconych naszej historii, sztuce i literaturze.

Księgozbiór tzw. Regionalny stanowią książki autorów pochodzących z naszego regionu lub treściowo związane z regionem. Niejednokrotnie są to bardzo cenne i pojedyncze egzemplarze będące tylko w posiadaniu Czytelnia.

Dzisiaj, w ramach realizowanych projektów wiele instytucji i organizacji wydaje książki i foldery. Być może należy zobowiązać wydawców i realizatorów wydawnictw do przekazywania jednego tytułu jako egzemplarza obowiązkowego Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Biblioteka gromadzi, przechowuje i udostępnia czasopisma wydawane w naszym mieście. Należy podkreślić, że biblioteka jest miejscem gdzie są dostępne wszystkie numery: Głosu Hajnówki, Gościńca Hajnowskiego i Gazety Hajnowskiej. Jest też kilka numerów przedwojennego Drzewiarza i powojennego Chemiczniaka. Dzisiaj mają one wartość i informacyjną i historyczną.

Unikatowym i jedynym w Polsce zbiorem jest Kolekcja patrona Tadeusza Rakowieckiego na którą składają się min. dokumenty jego przodków.

Należy promować działalność biblioteki jako placówki gromadzącej, przechowującej i udostępniającej zbiory regionalne. Tym samym pozyskiwać nowe zbiory. Biblioteka budzi zaufanie u wielu hajnowian.

Należy sukcesywnie rozbudowywać kolekcję regionalną i szczególnie promować książki i twórców z naszego regionu. Promować twórczość literacką, artystyczną (malarzy, fotografów), organizować spotkania, wystawy i ich uroczyste wernisaże.

Edukacja regionalna, popularyzacja naszej historii jest mocnym atutem działalności każdej biblioteki, cieszy się zainteresowaniem społecznym. Należy zapraszać naukowców, historyków, organizować spotkania których tematem są wydarzenia lub fakty historyczne. Prowadzić edukację różnych grup wiekowych poprzez organizowanie w bibliotece lekcji historycznych i tematycznie połączonych z prezentacjami multimedialnymi. Organizować wieczory historyczne i wieczory poświęcone pamięci wybitnych hajnowian.

Uważam, że biblioteka powinna rozszerzać zakres edukacji historycznej. Ta forma pracy powinna odbywać się na bazie zgromadzonych dokumentów i zdjęć.

Należy organizować wystawy malarstwa i ich uroczyste wernisaże. Promują one naszych malarzy i miasto w innych częściach Polski.

Podstawowe zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Tadeusza Rakowieckiego jako ośrodka aktywizacji społecznej.

Biblioteka to konkretna przestrzeń oraz pracujący w niej ludzie, o określonej wiedzy i umiejętnościach. Termin „biblioteka” jest pewnym uproszczeniem, odnosi się przecież do kilku różnych wariantów tej instytucji. Ich wspólnym mianownikiem jest zawsze posiadanie określonego zasobu i jego udostępnianie.

Przyszłość czytania, przyszłość książek i biblioteki ujawnia w nas niepokój, że przyszłość ta jest zagrożona. Zmusza do przemyślenia wartości, które w rutynie codziennych praktyk kulturowych uznawane są za oczywiste. Zmusza do poszukiwania nowych form działalności, dostosowanych do współczesnych oczekiwań społecznych.

Dla części użytkowników biblioteka jest jednym z wielu miejsc i instytucji dających możliwość uczestniczenia w kulturze. Dla innych stanowią jedną z nielicznych, a czasem jedyną szansę. Biblioteka pomaga walczyć z wykluczeniem osób, których nie stać na korzystanie z szerokiej oferty kulturalnej. Spotkania autorskie, wykłady naukowe, prezentacje multimedialne prowadzone przez naukowców, historyków i te organizowane przez bibliotekarza są jedną z tradycyjnych form pracy oświatowej i wciąż cieszą się zainteresowaniem. Należy dbać o atrakcyjność spotkań, organizować je nawet w nieco niekonwencjonalny sposób, zawsze dając uczestnikom do zrozumienia, że są naszymi wyjątkowymi gośćmi.

Biblioteka jest instytucją edukacyjną, kształtuje między innymi umiejętności i nawyk czytania czy umiejętność zdobywania informacji. Tym samym stanowi wsparcie dla szkoły i dla rodziców. W bibliotece można nieodpłatnie skorzystać z Internetu. Biblioteka wyrównuje szanse edukacyjne. Biblioteka musi pomagać ludziom.

Biblioteka powinna być miejscem spotkań senierek i seniorów, różnych grup wiekowych i różnych grup zainteresowań, czy amatorskich ruchów twórczych i może wspierać inicjatywy społeczne ich twórczość amatorską.

Biblioteka może być siedzibą grup nieformalnych i stowarzyszeń. Partnerstwo z organizacjami pozarządowymi daje możliwości organizowania różnych ciekawych inicjatyw społecznych, aktywizacji i integracji lokalnej.

Biblioteka musi być ważnym ośrodkiem aktywizacji społecznej, może być także miejscem ich realizacji a jednocześnie ich promotorem.

Przeciętnemu czytelnikowi nie wystarczy już tradycyjna rola biblioteki polegająca na gromadzeniu i udostępnianiu zbiorów. Użytkownicy oczekują od bibliotek także zaspokojenia potrzeb informacyjnych, poszerzonej oferty kulturalnej, możliwości wypożyczeń zbiorów na innych nośnikach niż te tradycyjnie udostępnione, kursów i zajęć dodatkowych.

Biblioteki muszą więc uzupełniać swoją ofertę zgodnie z oczekiwaniami użytkowników, jeśli chcą odgrywać ważną rolę w życiu społecznym i kulturalnym małej ojczyzny. Aby przyciągnąć czytelników, powinny stać się konkurencyjne wobec miejsc, gdzie obecnie społeczeństwo spędza najwięcej wolnego czasu. Kluczowe w tym wszystkim jest uwzględnienie oczekiwań użytkowników, aby biblioteka mogła odgrywać rolę takiego miejsca.

Burmistrz

Jerzy Sirak

Maria Skwarczyńska

.....
Organizator

.....
Dyrektor